

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

Bruksela, 7 maja 2009 r.
8435/09 (Presse 78)
(OR. en)

**Wspólna deklaracja przyjęta podczas szczytu partnerstwa
wschodniego w Pradze**

Praga, 7 maja 2009 r.

W obecności następujących osób:

Przedstawiciele UNII EUROPEJSKIEJ –

JE Mirek TOPOLÁNEK
JE José Manuel BARROSO
JE Javier SOLANA

przewodniczący Rady Europejskiej
przewodniczący Komisji Europejskiej
sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej / wysoki
przedstawiciel ds. wspólnej polityki zagranicznej
i bezpieczeństwa

P R A S A

<i>przedstawiciel ARMENII</i> – JE Serzh SARGSYAN	prezydent Republiki Armenii
<i>przedstawiciel AUSTRII</i> – JE Hans Dietmar SCHWEISGUT	stały przedstawiciel Austrii przy Unii Europejskiej
<i>przedstawiciel AZERBEJDŻANU</i> – JE Ilham ALIJEW	prezydent Republiki Azerbejdżanu
<i>przedstawiciel BIAŁORUSI</i> – JE Władimir SIEMASZKO	pierwszy wicepremier Republiki Białorusi
<i>przedstawiciel BELGII</i> – JE Herman VAN ROMPUY	premier Królestwa Belgii
<i>przedstawiciel BULGARII</i> – JE Siergiej STANISZEW	premier Republiki Bułgarii
<i>przedstawiciel CYPRU</i> – JE Markos KYPRIANOU	minister spraw zagranicznych Republiki Cypru
<i>przedstawiciel REPUBLIKI CZESKIEJ</i> – JE Mirek TOPOLÁNEK	premier Republiki Czeskiej
<i>przedstawiciel DANII</i> – JE Lars Løkke RASMUSSEN	premier Królestwa Danii
<i>przedstawiciel ESTONII</i> – JE Andrus ANSIP	premier Republiki Estońskiej
<i>przedstawiciel FINLANDII</i> – JE Matti VANHANEN	premier Republiki Finlandii
<i>przedstawiciel FRANCJI</i> – JE François FILLON	premier Republiki Francuskiej
<i>przedstawiciel GRUZJI</i> – JE Michaił SAAKASZWILI	prezydent Gruzji
<i>przedstawiciel NIEMIEC</i> – JE Angela MERKEL	kanclerz federalny Republiki Federalnej Niemiec
<i>przedstawiciel GRECJI</i> – JE Konstantinos KARAMANLIS	premier Republiki Greckiej
<i>przedstawiciel WĘGIER</i> – JE Gordon BAJNAI	premier Republiki Węgierskiej
<i>przedstawiciel IRLANDII</i> – JE Brian COWEN	premier (Taoiseach) Irlandii
<i>przedstawiciel WŁOCH</i> – JE Maurizio SACCONI	minister pracy, zdrowia i polityki społecznej Republiki Włoskiej

przedstawiciel **ŁOTWY** –

JE Valdis DOMBROVSKIS

premier Republiki Łotewskiej

przedstawiciel **LITWY** –

JE Vygaudas UŠACKAS

minister spraw zagranicznych Republiki Litewskiej

przedstawiciel **LUKSEMBURGA** –

JE Jean ASSELBORN

wicepremier, minister spraw zagranicznych
i ds. imigracji Wielkiego Księstwa Luksemburga

przedstawiciel **MALTY** –

JE Tonio BORG

wicepremier i minister spraw zagranicznych
Republiki Malty

przedstawiciel **POLSKI** –

JE Donald TUSK

prezes Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej

przedstawiciel **PORTUGALII** –

JE Luís AMADO

minister stanu i minister spraw zagranicznych
Republiki Portugalii

przedstawiciel **REPUBLIKI MOŁDOWY**

JE Andrei STRATAN

wicepremier i minister spraw zagranicznych
i integracji europejskiej Republiki Mołdowy

przedstawiciel **RUMUNII** –

JE Emil BOC

premier Rumunii

przedstawiciel **SŁOWACJI** –

JE Robert FICO

premier Republiki Słowackiej

przedstawiciel **SŁOWENII** –

JE Borut PAHOR

premier Republiki Słowenii

przedstawiciel **HISZPANII** –

JE Miguel Angel MORATINOS

minister spraw zagranicznych Królestwa Hiszpanii

przedstawiciel **SZWECJI** –

JE Fredrik REINFELDT

premier Królestwa Szwecji

przedstawiciel **NIDERLANDÓW** –

JE Jan Peter BALKENENDE

premier Królestwa Niderlandów

przedstawiciel **UKRAINY** –

JE Wiktor JUSZCZENKO

prezydent Ukrainy

przedstawiciel **ZJEDNOCZONEGO
KRÓLESTWA** –

JE David MILIBAND

minister spraw zagranicznych i minister ds.
Wspólnoty Narodów Zjednoczonego Królestwa
Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

przedstawiciel **PARLAMENTU**

EUROPEJSKIEGO

JE Hans-Gert PÖTTERING

przewodniczący Parlamentu Europejskiego

przedstawiciel **KOMITETU REGIONÓW**

JE Luc Van den BRANDE

sekretarz generalny Komitetu Regionów

przedstawiciel **EUROPEJSKIEGO**

KOMITETU EKONOMICZNO-

SPOŁECZNEGO

JE Ivan VOLEŠ

członek Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

przedstawiciel **EUROPEJSKIEGO BANKU**

INWESTYCYJNEGO

JE Philippe MAYSTADT

prezes Europejskiego Banku Inwestycyjnego

przedstawiciel **EUROPEJSKIEGO BANKU**

ODBUDOWY I ROZWOJU

JE Jean LEMIERRE

prezes Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju

Szefowie państw lub rządów i przedstawiciele Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżanu, Republiki Białorusi, Gruzji, Republiki Mołdowy i Ukrainy, przedstawiciele Unii Europejskiej oraz szefowie państw lub rządów i przedstawiciele jej państw członkowskich spotkali się w Pradze, by nadać nowy wymiar wzajemnym stosunkom przez utworzenie partnerstwa wschodniego; przyjęli również następującą wspólną deklarację:

Ambitniejsze partnerstwo między Unią Europejską a krajami partnerskimi

1. Partnerstwo wschodnie zostało utworzone jako wspólne przedsięwzięcie państw członkowskich Unii Europejskiej i ich partnerów z Europy Wschodniej (dalej zwanych krajami partnerskimi) oparte na wspólnych interesach i zobowiązaniach, a także na współodpowiedzialności i poczuciu obowiązku. Będzie ono rozwijane wspólnie, w sposób całkowicie przejrzysty.

Uczestnicy szczytu w Pradze uzgodnili, że podstawą partnerstwa wschodniego będą zobowiązania dotyczące zasad prawa międzynarodowego i podstawowych wartości, w tym demokracji, praworządności i poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, a także gospodarki rynkowej, zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów.

Partnerstwo wschodnie opiera się na istniejących dwustronnych stosunkach umownych i je uzupełnia. Będzie ono rozwijane z poszanowaniem aspiracji poszczególnych krajów uczestniczących odnośnie do ich przyszłych stosunków z Unią Europejską. Partnerzy będą kierowali się zasadami zróżnicowania i warunkowości.

Rozwój partnerstwa wschodniego będzie następował równolegle ze współpracą dwustronną między UE a państwami trzecimi.

2. Głównym celem partnerstwa wschodniego jest stworzenie warunków niezbędnych do przyspieszenia procesu stowarzyszenia politycznego i dalszej integracji gospodarczej między Unią Europejską a zainteresowanymi krajami partnerskimi. Polityka UE wobec krajów partnerskich zostanie zdecydowanie wzmocniona przez wypracowanie szczególnego wschodniego wymiaru europejskiej polityki sąsiedztwa. Aby to osiągnąć, partnerstwo wschodnie będzie dążyło do wspierania reform politycznych i społeczno-gospodarczych w krajach partnerskich, ułatwiając zbliżenie z Unią Europejską. Służy to wspólnemu zaangażowaniu na rzecz stabilności, bezpieczeństwa i dobrobytu Unii Europejskiej, krajów partnerskich, a w rzeczywistości całego kontynentu europejskiego.

Partnerstwo wschodnie powinno ponadto promować stabilność i budowę zaufania między wszystkimi stronami. Konflikty utrudniają współpracę. Dlatego też uczestnicy szczytu w Pradze podkreślają, że konieczne jest jak najszybsze pokojowe rozwiązanie sporów z uwzględnieniem zasad i norm prawa międzynarodowego oraz decyzji i dokumentów zatwierdzonych w ramach partnerstwa.

Partnerstwo wschodnie mogłoby ponadto pomóc zacieśnić więzi między samymi krajami partnerskimi.

3. Partnerstwo wschodnie niesie z sobą jasne przesłanie polityczne o potrzebie utrzymania i pobudzania dążeń do reform. Partnerstwo wschodnie nada dodatkowy rozmach rozwojowi gospodarczemu, społecznemu i regionalnemu krajów partnerskich. Ułatwi dobre rządy, w tym w sektorze finansów, będzie stymulowało rozwój regionalny i spójność społeczną, a także pomoże zmniejszyć różnice społeczno-gospodarcze w krajach partnerskich. Partnerstwo wschodnie uzupełni w ten sposób pomoc makroekonomiczną zapewnianą przez odpowiednie instrumenty międzynarodowe.

Głębsze dwustronne zaangażowanie

4. Uczestnicy szczytu w Pradze podzielają pragnienie pogłębienia i zacieśnienia dwustronnych stosunków między UE a krajami partnerskimi, z uwzględnieniem konkretnej sytuacji i aspiracji każdego kraju partnerskiego i przy poszanowaniu istniejących dwustronnych stosunków między UE a danym krajem partnerskim. Uzgodnili, że dwustronna współpraca w ramach partnerstwa wschodniego powinna stać się fundamentem układów o stowarzyszeniu między UE a tymi krajami partnerskimi, które wyrażają wolę i mają możliwość wypełnienia wynikających stąd zobowiązań.
5. Nowe układy o stowarzyszeniu, poza istniejącymi możliwościami dla handlu i inwestycji, będą zawierały między innymi postanowienia dotyczące utworzenia lub przyjęcia za cel utworzenia pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu, gdzie pozytywne skutki liberalizacji handlu i inwestycji zostaną wzmocnione przez harmonizację ustawodawstwa prowadzącą do zbieżności z przepisami i normami UE. Otwarte rynki i integracja gospodarcza są niezbędne dla zrównoważonego rozwoju gospodarczego krajów partnerskich i wsparcia stabilizacji politycznej. Utworzenie dwustronnych pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu między UE a krajami partnerskimi mogłoby w dłuższej perspektywie doprowadzić do stworzenia sieci takich stref.
6. Unia Europejska opracuje indywidualnie z każdym z krajów partnerskich kompleksowe programy rozwoju instytucjonalnego, aby polepszyć ich zdolności administracyjne, m.in. dzięki szkoleniom, pomocy technicznej i odpowiednim działaniom innowacyjnym.
7. Innym ważnym aspektem partnerstwa wschodniego jest wspieranie mobilności obywateli i liberalizacji reżimu wizowego w bezpiecznym otoczeniu. Partnerstwo będzie promowało mobilność obywateli krajów partnerskich przez umowy o ułatwieniach wizowych i umowy o readmisji; zgodnie z globalnym podejściem do kwestii migracji UE podejmie również względem poszczególnych krajów partnerskich stopniowe działania w kierunku pełnej liberalizacji reżimu wizowego jako celu długofalowego przyjętego przez poszczególne kraje partnerskie, pod warunkiem że spełnione zostaną warunki gwarantujące dobrze zarządzaną i bezpieczną mobilność.

8. Partnerstwo wschodnie dąży do wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego przez współpracę w zakresie długoterminowych, stabilnych i bezpiecznych dostaw energii oraz jej przesyłu, także za pomocą lepszych uregulowań prawnych, efektywności energetycznej i większego wykorzystywania odnawialnych źródeł energii. Postanowienia dotyczące współzależności energetycznej można włączyć do nowych układów o stowarzyszeniu lub innych ustaleń dwustronnych między UE a krajami partnerskimi. Współpraca energetyczna powinna uwzględniać drugi strategiczny przegląd energetyczny UE i politykę energetyczną każdego kraju partnerskiego.

Koncentracja na współpracy wielostronnej

9. Wielostronne ramy partnerstwa wschodniego umożliwią prowadzenie współpracy i otwartego oraz swobodnego dialogu służącego celom partnerstwa. Będzie ono funkcjonowało na podstawie wspólnych decyzji Unii Europejskiej i krajów partnerskich. Powstanie w ten sposób forum wymiany informacji i doświadczeń na temat działań krajów partnerskich na rzecz przemian, reform i modernizacji; UE uzyska w ten sposób dodatkowy instrument wspierający te procesy. Ułatwi on wypracowanie wspólnych stanowisk i działań. Ramy wielostronne mają na celu zacieśnianie związków między samymi krajami partnerskimi i będą stanowiły forum rozmów na temat dalszego rozwoju partnerstwa wschodniego.

Zbliżenie ustawodawstwa i przepisów jest niezbędne dla tych krajów partnerskich, które mają wolę zbliżenia się do UE. Wielostronne ramy zapewnią możliwość organizowania systematycznych przedsięwzięć w tym zakresie, m. in. sesji poświęconych prezentacji i objaśnianiu przez Unię Europejską jej prawodawstwa i norm oraz porównywania ich z krajową polityką i ustawodawstwem.

10. Spotkania szefów państw lub rządów partnerstwa wschodniego będą organizowane zasadniczo co dwa lata. Powinny one się odbywać w UE oraz w krajach partnerskich. Ministrowie spraw zagranicznych będą się spotykali co roku. Dzięki tym spotkaniom na wysokim szczeblu partnerstwo wschodnie będzie się dalej kształtować i rozwijać.

11. Cztery zorganizowane obecnie przez Komisję Europejską platformy tematyczne będą umożliwiały zwoływanie posiedzeń poświęconych konkretnym kwestiom i będą służyły otwartym i swobodnym rozmowom na temat głównych obszarów współpracy: integracji gospodarczej i konwergencji z politykami sektorowymi UE; bezpieczeństwa energetycznego; oraz kontaktów międzyludzkich.
12. Pierwsze spotkania w ramach tych czterech platform tematycznych odbędą się w czerwcu 2009 roku. Każda platforma przyjmie zestaw realnych celów podstawowych, które powinny być okresowo aktualizowane, wraz z towarzyszącym im programem prac; w ramach każdej platformy będzie dokonywany przegląd poczynionych postępów. Spotkania powinny odbywać się co najmniej dwa razy w roku na szczeblu wyższych urzędników zaangażowanych w reformy w poszczególnych obszarach polityki. Platformy będą składać sprawozdania na corocznych spotkaniach ministrów spraw zagranicznych. Praca platform będzie od czasu do czasu wspierana przez sektorowe posiedzenia ministrów. Będą także istniały zespoły wspierające pracę platform w poszczególnych obszarach.

Państwa trzecie będą się kwalifikowały na podstawie zindywidualizowanych kryteriów do uczestnictwa w konkretnych projektach, działaniach i spotkaniach platform tematycznych, jeżeli będzie się to przyczyniało do osiągnięcia celów poszczególnych działań oraz celów ogólnych partnerstwa wschodniego. Działania w ramach wielostronnych ram partnerstwa wschodniego powinny być dobrowolne i oparte na zasadach współpracy.

13. Uczestnicy szczytu praskiego popierają uruchomienie sztandarowych inicjatyw, które nadadzą partnerstwu wschodniemu dynamiczny bieg, konkretną treść i widoczność; uczestnicy oczekują na rychłe rozmowy na ten temat w ramach platform.
14. Zagwarantowana zostanie komplementarność z inicjatywami regionalnymi prowadzonymi między Unią Europejską a odnośnymi państwami partnerskimi, zwłaszcza z synergią czarnomorską. Na podstawie indywidualnych przypadków należy rozważyć współdziałanie z innymi inicjatywami regionalnymi.

15. W szczycie praskim wzięli udział wysocy rangą przedstawiciele Parlamentu Europejskiego, Komitetu Regionów, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju. W partnerstwo wschodnie będzie zaangażowane szerokie spektrum podmiotów, m.in. ministerstwa i agencje rządowe, parlamenty, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, organizacje międzynarodowe (takie jak OBWE, Rada Europy i OECD), międzynarodowe instytucje finansowe, sektor prywatny oraz partnerzy gospodarczy i społeczni w ramach platform wielostronnych.

Uczestnicy szczytu praskiego zwracają się zatem do parlamentarzystów z Unii Europejskiej i poszczególnych krajów partnerskich o przedstawienie uwag dotyczących propozycji Parlamentu Europejskiego w sprawie utworzenia zgromadzenia parlamentarnego UE i wschodnich sąsiadów, a do Komisji Europejskiej o opracowanie i zaproponowanie metod utworzenia forum społeczeństwa obywatelskiego w ramach partnerstwa wschodniego.

Uczestnicy zwracają się również do Europejskiego Banku Inwestycyjnego o rozpoczęcie prac nad wsparciem inwestycyjnym – w ramach mandatu dotyczącego sąsiedztwa wschodniego – z korzyścią dla małych i średnich przedsiębiorstw. Zwracają się do Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz innych międzynarodowych instytucji finansowych o utworzenie odpowiedniej komórki zajmującej się małymi i średnimi przedsiębiorstwami.

Finansowanie

16. Zgodnie z przyjętym przez Radę Europejską oświadczeniem w sprawie partnerstwa wschodniego z marca 2009 roku na cele związane z partnerstwem wschodnim zostanie przekazane większe wsparcie finansowe ze strony Unii Europejskiej, z uwzględnieniem postępów poczynionych przez poszczególne kraje partnerskie. Uczestnicy szczytu praskiego zgadzają się co do tego, że oprócz dotacji Wspólnoty i współfinansowania na szczeblu krajowym organizacja partnerstwa wschodniego będzie wymagać dodatkowych zasobów finansowych, wzywają zatem innych darczyńców, międzynarodowe instytucje finansowe i sektor prywatny do zapewnienia dodatkowego finansowania wspierającego reformy, sztandarowe inicjatywy i przedsięwzięcia.

17. Partnerstwo wschodnie powinno obejmować innowacyjne podejście propagujące współodpowiedzialność i głębszą współpracę między sektorami publicznym i prywatnym. Proaktywne poparcie polityczne oraz inicjatywy i gwarancje ze strony UE dla sektora prywatnego powinny stworzyć warunki uzasadniające motywowanie sektora prywatnego do inwestowania w konkretne przedsięwzięcia w krajach partnerskich i tym samym do przyczyniania się do realizacji celów partnerstwa wschodniego.
18. Uczestnicy szczytu praskiego zachęcają EBI, EBOiR i inne międzynarodowe instytucje finansowe do wzmożenia starań na rzecz wspomagania wszystkich krajów partnerskich w procesie reform i modernizacji oraz do określania odpowiednich przedsięwzięć inwestycyjnych.

Podsumowanie

19. Uczestnicy szczytu praskiego zgadzają się co do konieczności propagowania podstawowych założeń i celów partnerstwa wschodniego wśród społeczeństwa, mobilizowania poparcia dla tego partnerstwa i szerzenia wiedzy o nim. Większa widoczność konkretnych przedsięwzięć i działań przybliży tę inicjatywę obywatelom.
20. Uczestnicy szczytu praskiego wzywają obecną prezydencję i przyszłe prezydencje Rady Unii Europejskiej oraz Komisję Europejską do wzmożenia wspólnych starań wraz z krajami partnerskimi, by określić – w związku z wieloletnim wymiarem partnerstwa wschodniego – harmonogramy posiedzeń ministerialnych i spotkań wyższych urzędników, wskazać priorytety działań platform tematycznych na lata 2009–2010 oraz by opracować propozycje szybkiego wprowadzenia w życie sztandarowych inicjatyw.
21. Uczestnicy szczytu praskiego są pewni, że wyniki tego szczytu oraz utworzenie partnerstwa wschodniego przyspieszą realizację idei demokracji i wzmocnią stabilność oraz dobrobyt, przynosząc trwałe i namacalne korzyści obywatelom wszystkich uczestniczących krajów. Uczestnicy szczytu praskiego będą ściśle współpracować, by zrealizować cele przedstawione w niniejszej wspólnej deklaracji.